

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการหนี้สาธารณะของเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการวิจัยภาคสนาม (Field Research) และการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เพื่อศึกษาถึงเหตุผลความจำเป็นและวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ ผลกระทบที่เกิดจากหนี้สาธารณะต่อวินัยทางการคลังของเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ และสำรวจปัญหาอุปสรรคในการจัดการหนี้สาธารณะของเทศบาลตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546

3.1 วิธีการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการหนี้สาธารณะของเทศบาลในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยภาคสนาม (Field Research) โดยการใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structural Interview) และการศึกษาโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

3.1.1 การวิจัยภาคสนาม (Field Research) โดยทำการรวบรวมข้อมูลจากเทศบาลตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตามช่วงชั้นของรายได้ที่ได้สุ่มเลือกไว้ ทั้ง 3 แห่ง โดยการใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และสังเกตกระบวนการทำงานประกอบการศึกษาเอกสารแบบมีส่วนร่วม

3.1.2 การวิจัยจากเอกสาร (Documentary Research) โดยจะทำการศึกษาและค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ตำราและเอกสารทางวิชาการ
2. ระเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง
3. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546
4. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542
5. เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2543 – 2548 ของเทศบาลตำบล กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 แห่ง
6. เอกสารรายงาน สถิติการคลัง และรายงานทางการเงิน ของเทศบาลตำบล กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 แห่ง เช่น

- งบแสดงฐานะการเงิน
- งบทรัพย์สิน
- งบหนี้สิน
- งบแสดงผลการดำเนินงานจ่ายจากรายรับ
- งบแสดงผลการดำเนินงานจ่ายจากรายรับและเงินสะสม
- สถิติรายรับ

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร (Population) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวนทั้งหมด 28 แห่ง

3.2.2 การกำหนดตัวอย่างและการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเทศบาล

ในการกำหนดขนาดตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่างจากประชากรแต่ละกลุ่ม ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 28 แห่ง โดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยแบ่งช่วงชั้นตามลำดับของรายได้ในปี 2546 ออกเป็นทั้งหมด 3 ช่วงชั้น เพื่อให้ได้เทศบาลตัวอย่างช่วงชั้นละ 1 แห่ง รวม 3 แห่ง โดยวิธีการจับฉลาก ดังนี้

1. คัดรายชื่อเทศบาลที่ได้ทำการกู้เงิน โดยตรวจสอบจากงบแสดงฐานะการเงินประจำปี 2548
2. นำรายชื่อเทศบาลที่คัดรายชื่อมาได้จาก ข้อ 1 มาแยกกลุ่มชั้นตามลำดับ ของรายได้ ได้ทั้งหมด 3 ชั้น
3. จับฉลากเพื่อหาเทศบาลกลุ่มตัวอย่าง ชั้นละ 1 เทศบาล ผลการ จับฉลากได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ

กลุ่มที่มีรายได้ระดับมาก ได้แก่ เทศบาลตำบลเวียงฝาง

กลุ่มที่มีรายได้ระดับกลาง ได้แก่ เทศบาลตำบลหางดง

กลุ่มที่มีรายได้น้อย ได้แก่ เทศบาลตำบลดอยสะเก็ด

กลุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์

ฝ่ายบริหาร ได้แก่ นายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรีแห่งละ 1 คน

ฝ่ายพนักงานประจำได้แก่ ปลัดเทศบาลและผู้อำนวยการกองคลัง แห่งละ 2 คน

ได้กลุ่มตัวอย่าง แห่งละ 3 คน รวมเป็น 9 คน

3.3 การรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ทำการกำหนดวิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 กำหนดกลุ่มประชากรเป้าหมาย จำนวน 3 กลุ่ม แบ่งตามช่วงชั้นลำดับรายได้ เพื่อให้ได้ประชากรเป้าหมายกลุ่มละ 1 แห่ง รวมเป็น 3 แห่ง เป็นตัวแทนศึกษาของเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ และประสานขอใช้เป็นพื้นที่ศึกษาและขอข้อมูลเอกสาร

ขั้นที่ 2 ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาค้นคว้าและเก็บรวบรวมจากเอกสาร งบแสดงฐานะการเงิน งบทรัพย์สิน งบหนี้สิน งบแสดงผลการดำเนินงานจ่ายจากรายรับ งบแสดงผลการดำเนินงานจ่ายจากรายรับและเงินสะสม และสถิติรายรับ ซึ่งเป็นข้อมูลย้อนหลังตั้งแต่มีการยกฐานะจากสุขาภิบาลเป็นเทศบาลตำบล ซึ่งเป็นรายงานที่ได้จัดทำขึ้นตามระเบียบฯ กฎหมายและมีการตรวจสอบรับรองจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

ขั้นที่ 3 ทำการเก็บข้อมูลจากประเด็นการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดการหนี้สาธารณะของเทศบาลในจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่

1. ฝ่ายบริหาร ได้แก่ นายกเทศมนตรีเทศมนตรีแห่งละ 1 คน
2. พนักงานประจำ ได้แก่ ปลัดเทศบาลและผู้อำนวยการกองคลัง แห่งละ 2 คน ได้กลุ่ม

ตัวอย่าง แห่งละ 3 คน รวมเป็น 9 คน

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 การศึกษาวัตถุประสงค์ตาม ข้อ 1 ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจเอกสารมาทำการตรวจสอบหาเหตุผลความจำเป็นและวัตถุประสงค์ในการกู้เงินในแต่ละโครงการ ตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาล ประกอบกับการสัมภาษณ์เพื่อขอทราบแนวคิดของนายกเทศมนตรี

3.4.2 การศึกษาวัตถุประสงค์ตาม ข้อ 2 ศึกษาจากการตรวจสอบกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์การให้กู้ของแหล่งเงินกู้ที่เป็นปัญหา และสัมภาษณ์นายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาล และผู้อำนวยการกองคลัง ในประเด็นที่เป็นปัญหาและอุปสรรค

3.4.3 การศึกษาวัตถุประสงค์ตาม ข้อ 3 ผู้ศึกษาได้ใช้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารมาตรวจสอบวิเคราะห์เพื่อหาผลกระทบในทางลบที่เกิดจากการก่อหนี้ของเทศบาลต่อการรักษาวินัยทางการคลังหรือขาดวินัยทางการคลัง

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ที่ได้กำหนดประเด็นการสัมภาษณ์และบันทึกเทปไว้
แล้วนำข้อมูลทั้งหมดมาทำการวิเคราะห์เรียบเรียงสาระสำคัญต่าง ๆ โดยใช้กรณีศึกษาจากเทศบาล
ตัวอย่าง 3 ตัวอย่าง และสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนา (Descriptive Approach)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved